

CEKO

t.a.v. prof. dr. F.A. van der Duyn Schouten

Postbus 123

2501 CC Den Haag

Geachte professor Van der Duyn Schouten,

Afgelopen juni heeft uw commissie de tweede jaarlijkse brancherapportage praktijkgericht onderzoek vastgesteld. Deze rapportage vloeit voort uit het Brancheprotocol Kwaliteitszorg Onderzoek (BKO) 2016 – 2022, waarin onder punt 2.4 staat aangegeven dat de Commissie Evaluatie Kwaliteitszorg Onderzoek (CEKO) *“... evalueert, jaarlijks in haar brancherapportage, de werking van het BKO en doet aanbevelingen ter verbetering.”* Op 28 januari jl. heeft er een gesprek plaatsgevonden tussen de portefeuillehouder onderzoek van het bestuur van de Vereniging Hogescholen en uw commissie om een verschillende ontwikkelingen rond praktijkgericht onderzoek en kwaliteitszorg en aanbevelingen van de commissie te wisselen.

Graag maken we van de gelegenheid gebruik om te reageren op het brancherapport.

Allereerst hartelijk dank voor het ter beschikking stellen van uw brancherapportage; aantrekkelijk vormgegeven en zeer prettig leesbaar. U start met het schetsen van de aanleiding van het rapport en schetst de brede ontwikkeling en dynamiek op het terrein van praktijkgericht onderzoek met aandacht voor alle ontwikkelingen rond het sectorakkoord hbo, verschenen rapporten en uitreiking van de Deltapremie. Hierna staat u stil bij de bevindingen van de CEKO, gevolgd door de landelijke monitor waarin de kwantitatieve ontwikkelingen van het praktijkgericht onderzoek zijn weergegeven. U eindigt met een aantal aanbevelingen aan onderzoekseenheden, colleges van bestuur en de Vereniging Hogescholen. U heeft bij de vormgeving rekening gehouden met vragen en verzoeken op basis van de eerdere rapportage. Zo worden voorbeelden geven van goede rapporten, nadere duiding hoe de commissie tot haar oordeel is gekomen en is het visitatierooster toegevoegd.

De brancherapportage laat duidelijk zien dat het praktijkgericht onderzoek aan hogescholen volop in ontwikkeling is, zowel kwalitatief als kwantitatief. De omvang van de financiering nam ten opzichte van voorgaande jaren verder toe, tot ruim 240 miljoen euro. Die groei uitte zich onder meer in toename van de aantallen lectoren en docent-onderzoekers. Het bestuur juicht dit toe: dit is in lijn met het almaar toenemende belang van praktijkgericht onderzoek zoals de VH dit naar binnen en buiten uitdraagt.

In vergelijking met 2017 kan de CEKO vaststellen dat er sprake is van een verbetering van de borging van de kwaliteitsbeoordeling van het toegepast onderzoek, maar dat er nog grote verschillen tussen instellingen bestaan. Het beeld van de commissie is gematigd positief. Het bestuur is blij te horen dat er sprake is van een verbetering op dit vlak en verwacht van de instellingsbesturen blijvende aandacht voor dit onderwerp.

In het licht van toenemende deelname van hogescholen aan NWA, kennis- en innovatieagenda's en Europese programma's, de ambities geformuleerd in de strategische agenda en in het bijzonder ambities op het terrein van een derde cyclus, is het van belang dat de kwaliteitszorg rond praktijkgericht onderzoek niet ter discussie staat. Het bestuur spant zich dan ook graag in om te zorgen dat deze kwaliteitszorg de aandacht krijgt die het verdient middels de hierna genoemde punten.

Evenals in 2017 bleef ook in 2018 het aantal te beoordelen onderzoekvisitaties achter bij de planning: Er hadden volgens de planning 66 rapporten voorgelegd moeten worden aan CEKO; de commissie heeft maar iets meer dan een derde (26) ontvangen en beoordeeld. Dit betekent een verschuiving van de werkdruk van de commissie in de tijd. Het bestuur kan om aandacht vragen bij colleges van bestuur om in het kader van adequate kwaliteitszorg de termijnen actiever te bewaken. Daarnaast zit er een natuurlijke, maar ongelukkige vertraging tussen het moment van de aanbevelingen die de CEKO doet en de brede implementatie hiervan, doordat de brancherapportage pas na afloop van een jaar wordt opgesteld en er aardig wat onderhanden visitatierapporten zijn die (nog) geen kennis hebben kunnen nemen van de aanbevelingen. Het bestuur zal actief de aanbevelingen van de CEKO voor onderzoeksgroepen, instellingen en visitatiecommissies onder de aandacht brengen. Gelet op de noodzaak van een goed kwaliteitszorgsysteem voor praktijkgericht onderzoek binnen het hbo en de bovengenoemde vertraging, vraagt het bestuur het secretariaat van de CEKO om op verzoek van de instelling eventuele verbeterpunten die de CEKO ziet naar aanleiding van de bespreking in de commissie te delen met de bewuste instelling. Zo krijgt de instelling maximale informatie om haar kwaliteitszorgsysteem optimaal in te richten.

Uw commissie heeft aangekondigd in de volgende brancherapportage een mid-term-review op te nemen over de werking van het BKO. Het bestuur juicht dit toe en vraagt nadrukkelijk om dit te beschouwen in het licht van de hoge ambities die hogescholen hebben met betrekking tot praktijkgericht onderzoek (denk aan deelname NWA, ontwikkeling derde cyclus in het hbo). Het is hierbij van belang ook zaken te adresseren die van belang zijn in het kader van het doorontwikkeling van het brancheprotocol (na afloop van dit BKO).

Uw commissie doet de nodige aanbevelingen. Een deel van de aanbevelingen is geadresseerd aan de onderzoekseenheden en colleges van bestuur. Het bestuur kan zich vinden in deze aanbevelingen en zal deze actief onder de aandacht brengen bij de instellingen. Het bestuur gaat er tegelijkertijd van uit dat de instellingen de aanbevelingen aan de visitatiecommissies mee nemen in de opdrachtverlening aan de visitatiecommissies.

De CEKO adviseert om kwaliteitscriteria en kwaliteitsindicatoren voor het praktijkgericht onderzoek te formuleren. Zij geeft hierbij aan dat het goed is het gesprek hierover op domeinniveau (agro & food, bètatechniek, economie, gezondheidszorg, kunst, onderwijs en sociale studies) te starten. Het bestuur zal met de bestuurscommissie onderzoek (BCOZ), het Landelijk Netwerk Kwaliteitszorg Onderzoek (LKNO) en de sectorale adviescolleges in gesprek gaan om te kijken hoe dit goed vorm te geven is. Uw commissie geeft daarnaast aan dat het goed zou zijn om op verenigingsniveau het gesprek te stimuleren over criteria voor samenhang en levensvatbaarheid van een onderzoekseenheid. Het bestuur acht deze stimulans waardevol, maar acht dit thema zo instellingsafhankelijk dat zij dit aan instellingen laat. De instellingen zouden op basis

van de overige aanbevelingen van de CEKO en die van de visitatiecommissie zelf een goede afweging ten van de samenhang en levensvatbaarheid van onderzoekseenheden moeten kunnen maken.

De CEKO adviseert kenmerken van kwalitatief goede visitatierapporten te extraheren en deze mee te nemen in visitatierichtlijnen en trainingsmateriaal. De CEKO propageert een gestructureerd en door de VH erkend trainingsaanbod voor leden van visitatiecommissies (in het bijzonder voorzitter en secretarissen); dit zou de kwaliteit en de uniforme interpreteerbaarheid van beoordelingen ten goede komen. Het bestuur zet zijn vraagtekens of het optuigen van een 'eigen' trainingsaanbod de gewenste weg is om te gaan. Met het BKO en toelichting bij de vijf standaarden, de twee brancherapporten van de CEKO met aanbevelingen die daarin gedaan worden, ligt er voldoende materiaal waarmee de opdrachtgever de visitatiecommissie gericht van start kan laten gaan. Het bestuur is graag bereid om met de BCOZ en LNKO te kijken hoe de beschikbare informatie naar een meer handzaam formaat om te vormen is.

De CEKO adviseert om het BKO aan te passen met betrekking tot AVG en de aselecte steekproef. Het bestuur constateert dat eerdere voorgestelde aanpassingen (bijv. als gevolg van het advies van commissie Pijlman) nog niet zijn doorgevoerd. Het bestuur zal met de BCOZ kijken hoe de voorgestelde wijzigingen in één keer kunnen worden doorgevoerd.

Tenslotte willen wij u hartelijk danken voor uw inspanningen voor het tot stand brengen van deze brancherapportage. Wij blijven graag met uw commissie in gesprek om te kijken hoe de sector zo goed mogelijk kan werken aan de professionalisering van de kwaliteitszorg van praktijkgericht onderzoek.

Het bestuur,

Maurice Limmen,
voorzitter

Ron Minnée,
secretaris